

Dazu gehören z. B. Kennenlernenspiele/Warming-up-Methoden, Selbstvorstellung, Partnervorstellung, Selbstporträt, Steckbrief. Man antwortet auf die Frage „Wer sind wir?“

b) Methoden zur Problemfindung: Einstieg, Aktivierung, Planung

Hier können wir z. B. ABC-Liste, Aquarium, Brainstorming, Brainwriting, Kopfstand, Mind Map, Rollenspiel, Pro und Contra, Vortrag/Referat erwähnen

c) Methoden zur Problemlösung: Stofforientierung, Erarbeitung von Themenbereichen, Erschließung von Lerninhalten, Informationsverarbeitung, Generalisierung

Als Beispiel gelten hier Betriebsbesichtigung, Einzelarbeit – Partnerarbeit – Gruppenarbeit, (Gruppen-) Puzzle, Fallbeispiel, Lernstationen/Stationenlernen, Projekt.

d) Methoden zur Wissenssicherung, Reflexion, zum Transfer

Frage: „Was haben wir gemacht?“ „Was haben wir gelernt?“ „Haben wir das erreicht, was wir erreichen wollten?“ Beispielen für diese Methode dienen ABC-Liste, Mind-Map, Rollenspiel, Schülervortrag, Blitzlicht. [3,75-76]

Diese Methoden aktivieren und motivieren, bieten die Möglichkeit an, mit Kopf, Herz und Hand zu lernen, ermöglichen selbstständige, eigenverantwortliche Arbeit und problemlösendes Verhalten, unterstützen die Kommunikation und Kooperation.

Literatur

1. Handlungsorientierte Methoden: веб-сайт. URL: https://www.sowi-online.de/praxis/methode/handlungsorientierte_methoden.html (дата звернення: 12.11.2019).
2. Motivierende Methoden: веб-сайт. URL: https://is.muni.cz/th/lz6j3/Motivierende_Methoden_im_DaF-Unterricht.pdf (дата звернення: 09.10.2019).
3. Janíková V. Didaktik des Deutschen als Fremdsprache. Brno: MU. 2009 S. 62-81.

Тамара Полонська

кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник,
Інститут педагогіки НАПН України

**STORYTELLING ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ
ІНШОМОВНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
УЧНІВ СУЧАСНОЇ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ**

Однією із ключових компетентностей учнів молодшого шкільного віку, окреслених Державним стандартом початкової освіти, є інноваційність, що передбачає «відкритість до нових ідей, ініціювання змін у близькому

середовищі (клас, школа, громада тощо), формування знань, умінь, ставлень, що є основою компетентнісного підходу, забезпечують подальшу здатність успішно навчатися, провадити професійну діяльність, відчувати себе частиною спільноти і брати участь у справах громади» [1].

До сучасних інноваційних технологій навчання іноземних мов учнів початкової школи доцільно віднести Storytelling (в українській мові використовуються терміни «сторітелінг» і «сторітеллінг», але правильна транслітерація – «сторителінг»). Storytelling («розповідання історій» від англ. *story* – історія, *tell* – розповідати) – цікава й ефективна технологія донесення інформації до учнів шляхом розповідання захопливих, повчальних, смішних історій з реальними або вигаданими персонажами (наприклад, у казках, розповідях, новелах, легендах, коміксах тощо). Сучасні діти з «кліповим» мисленням краще сприймають динамічну історію, ніж інші види тексту.

На уроках іноземної мови Storytelling надає можливість «занурити» учнів в іншомовну атмосферу, що позитивно впливає на формування комунікативної компетентності та її складників (лінгвістичної, мовленнєвої, соціолінгвістичної компетентностей). До переваг цієї технології можна віднести: легке засвоєння навчального матеріалу; розвиток уяви, мовлення, логічного й критичного мислення; здатність аналізувати; подолання страху публічного виступу; налагодження стосунків з іншими учнями, самопізнання.

Питання використання казки на уроках іноземної мови завжди привертало особливу увагу науковців і практиків. Адже казка є не лише ефективним засобом підвищення мотивації до вивчення іноземної мови в учнів молодшого шкільного віку та формування іншомовної комунікативної компетентності. Вона позитивно впливає на розвиток психічних функцій дитини (пам'яті, уваги, мислення, сприйняття, уяви) та її емоційний стан – знижує тривогу і негативні прояви, створює атмосферу захопленості й радості, співпереживання та спілкування з улюбленими героями.

Процес роботи з казкою, як і з будь-яким іншим текстом, включає три етапи: дотекстовий, текстовий і післятекстовий. Вправи і завдання навчання сторителінгу фактично ідентичні з тими, що використовуються для оволодіння аудіюванням, але за змістом вони значно різняться. Стисло розглянемо ці етапи.

I. Дотекстовий етап (Pre-Reading Stage) передбачає: а) антиципацію – опрацювання нової лексики, усунення лінгвістичних труднощів, активізацію набутих знань і навичок учнів, необхідних для рецепції тексту з урахуванням їхнього життєвого і мовного досвіду (прийоми: *true/false*, *pointing to smth*,

elicitation, associative bush, brainstorming, playing games, etc.); б) мотивацію, розвиток логічного мислення, забезпечення учнів підказками для кращого розуміння змісту тексту (прийоми: *identifying pictures; making up the story in pictures; choosing visuality adequate to the text; filling in the blanks in the title, etc.*).

II. Текстовий етап (While-Reading Stage) спрямований на активне слухання тексту або окремих його частин і досягнення розуміння змісту з метою розв'язання певних пізнавально-комунікативних завдань за допомогою невербальних (*pointing to the right picture; ticking off the pictures or the exercises in the chart; clapping hands if smth is wrong; circling the pictures under the correct words; matching the words with pictures; acting out; arranging the pictures in the correct order, etc.*) і вербальних засобів спілкування (*filling in the grid/chart/map; detecting mistakes; guessing the ending; jigsaw listening; filling the pauses; searching information for the title; extending each sentence in the story; retelling in chain, etc.*).

III. На післятекстовому етапі (Post-Reading Stage) перевіряється розуміння прослуханого на рівні смислу (основної думки). Метою цього етапу є інтеграція читання з продуктивними комунікативними вміннями, тобто учні навчаються застосовувати одержані у процесі слухання тексту знання в різних мовленнєвих ситуаціях (*work in small groups; discussion; quiz questions; outlining; role-playing; memory games; interviewing; making posters; creative retelling/discussion/testing; areas of interest, picture dictation, etc.*).

Продемонструємо застосування технології Storytelling на прикладі казки «The Little Red Hen», яку розміщено в додатках до підручника англійської мови для третього класу (автор О. Карп'юк) [2, с. 149–150].

Важливим етапом технології Storytelling є підготовча робота. До початку роботи над казкою учні вивчають нову лексику за допомогою малюнків: *grains, a mill, an oven, wheat, bread, flour*. Малюнки пронумеровано (від 1 до 6), а англійські слова подано внизу в довільному порядку. Учні повинні з'єднати слова з відповідними малюнками або назвати слова і цифри.

Роботу над самою казкою можна також розпочинати з класичного завдання – опису малюнків. Учні відповідають на запитання: *Кого/що ви бачите на малюнку?* (a hen, a dog, a cat, a mouse, a house).

До інших **завдань** сторителінгу, які, на наш погляд, доцільно використовувати на уроках іноземної мови в роботі з казкою, можна віднести:

1. З'єднайте слова парами: hen, cat, dog, mouse, bone, flour, grains, sausage, cheese, bread.

2. Викресліть зайві слова: hen, cat, horse, dog, duck, mouse, cock.

3. Поставте речення в правильному порядку відповідно до змісту казки: The little red hen cuts the wheat. The little red hen plants the wheat grains. The little red hen bakes the bread. The little red hen takes the wheat to the mill. The little red hen gets flour.

4. Оберіть правильний варіант: А. The little red hen lives with her chicks in a little house. В. The little red hen lives with a dog, a cat and a mouse in a little house.

5. Складіть кінцівку речень та озвучте її: А. This is a story of a little ... В. She lives with ... in a ... тощо. Після виконання завдання можна обговорити, чий варіант був цікавішим, смішнішим або ближчим до оригіналу.

6. Послухайте і відобразіть. Наприклад, фрагмент казки: "The bread is finished and the Little Red Hen takes it out of the oven. "Who will eat this bread?" asks the Little Red Hen. "I will," says the dog. "I will," says the cat. "I will," says the mouse." Учитель двічі зачитує цю частину. Під час другого читання учні повинні жестами, мімікою розповісти історію, зображуючи почуття та дії героїв.

7. Доповніть речення словами, поданими в дужках. А. She lives with a dog, a cat and a ... in a little house. В. One day she finds some grains of wheat in the ... С. You didn't help me to make the ... (*bread, mouse, garden*).

8. Скажіть, кому належать ці слова: А. "Who will make this flour into bread?" В. "I will eat this bread". С. "You didn't help me plant the wheat".

9. Які речення відповідають змістові казки, а які не відповідають ("True/False" або "Yes/No"): А. This is the little red duck. В. One day she finds some grains in the garden. С. "Who will take this wheat to the mill," asks the little red hen. "I will," says the cat. D. They promise always to help the little red hen.

10. Оберіть одного з персонажів казки і опишіть його (a little red hen, a dog, a cat, a mouse). Чому він вам подобається/не подобається?

11. Розкажіть казку за малюнками. Це завдання можна використовувати як перед прослуховуванням казки, так і після нього.

12. Придумайте продовження/кінцівку казки і відобразіть це у своїх малюнках або зробіть аплікацію до казки. Зазначене завдання може бути індивідуальним або груповим, яке учні виконують вдома, а потім представляють усього класу.

Отже, використання Storytelling на уроках іноземної мови в початковій школі спрямоване насамперед на формування в учнів умінь слухати і розуміти почуте, що в свою чергу значно полегшує оволодіння ними говорінням, читанням, і письмом.

Список використаних джерел

1. Державний стандарт початкової освіти: постанова Кабінету Міністрів України від 21.02.2018 р. № 87. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>
2. Карп'юк О. Д. Англійська мова : підручник для 3 кл. загальноосвітніх навчальних закладів. Тернопіль, 2013. 176 с.

Діана Прудивус

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

Науковий керівник:

Інна Яремчук,

кандидат філологічних наук,

старший викладач кафедри німецької мови

Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка

ПРОБЛЕМНІ ЗАВДАННЯ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ГРУПОВОГО СПІЛКУВАННЯ УЧНІВ ОСНОВНОЇ ШКОЛИ

Суспільство висуває перед сучасною школою завдання сформувати всебічно розвинену особистість, яка має враховувати та задовольняти потреби суспільства.

Використання у педагогічній практиці проблемних засобів навчання – один з ефективних шляхів розвитку пізнавальної активності учнів на уроках, реалізації їх можливостей, задоволення від уроку. Він допомагає учням повірити в себе, викликає зацікавленість, натхнення і захоплення, підтверджуючи слова В. О. Сухомлинського: «без захоплення та натхнення, без осмисленої розумової праці як процесу пошуків та знахідок навчання перетворюється на зубріння, з нього випадає головна мета школи – загальний розумовий розвиток, формування допитливого розуму, виховання жаги до знань.» [5].

Технологія проблемного навчання була ще широко розповсюджена в 20-30 роках у школах та ґрунтувалась на теоретичних положеннях американського філософа, психолога і педагога Дж. Дьюї, який у 1984 році відкрив експериментальну школу, у якій замість навчання проводились ігрова та